

Erzurum İlinin Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi: Üniversite Öğrencilerinin Algısı Üzerine Bir Araştırma¹

(Determination Of The Erzurum City's Tourism Potential, A Study On The Perception Of University Students)

Gül TABAY^a

Fatma BAŞAR^b

^a Atatürk Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Erzurum-Türkiye
(gultabay@gmail.com) <https://orcid.org/0000-0001-5193-6245>

^b Atatürk Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Erzurum-Türkiye
(fatma.basar@atauni.edu.tr) <https://orcid.org/0000-0002-3358-1011>

MAKALE GEÇMİŞİ

Geliş Tarihi (Received):

19.09.2023

Kabul Tarihi (Accepted):

30.10.2023

Anahtar Kelimeler:

Turizm,
Potansiyel,
Erzurum,
Algı

Keywords:

Tourism,
Potential,,
Erzurum,
Perception

Makalenin Türü: Araştırma Makalesi

*Sorumlu Yazar: Gül TABAY

E posta: gultabay@gmail.com

Öz

Bu araştırma, Erzurum ilinin turizm potansiyelini ve bu potansiyelin üniversite öğrencileri tarafından nasıl algılandığını incelemeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda, öğrencilerin turizmin gelişimine verdikleri destek düzeyinin demografik özellikler açısından nasıl farklılık gösterdiğini tespit etmeyi hedeflemektedir. Araştırma, nicel veri yöntemlerini kullanarak gerçekleştirilmiş ve Erzurum ilinde öğrenim gören üniversite öğrencileri arasında gerçekleştirilmiştir. Örnekleme, 427 katılımcıdan oluşmaktadır ve veriler Google Forms üzerinden çevrimiçi olarak toplanmıştır. Toplanan veriler analiz edilmiş, bu analizlerde T-testi ve Varyans analizi (One-Way ANOVA) gibi istatistiksel yöntemler uygulanmıştır. Ayrıca, katılımcıların turizmin gelişimine verdikleri destek ile turizmin sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel pozitif etkilerine yönelik algıları arasındaki ilişkiyi incelemek için "Korelasyon Analizi" gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçları, öğrencilerin turizm etkilerini algılamaları ile cinsiyet, yaş, doğum yeri, eğitim düzeyi, fakülte, ikamet süresi, turistlerle iletişim kurma ve gelir durumu gibi demografik faktörler arasında anlamlı farklılıklar olduğunu göstermektedir. Ayrıca, öğrencilerin turizme verdikleri destek ile turizmin sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel pozitif etkileri arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Bu araştırma, Erzurum ilinin turizm sektörünün daha iyi anlaşılmasına ve geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla önemli bir katkı sunmaktadır. Özellikle, üniversite öğrencilerinin turizme yönelik algıları ve destek düzeyleri, ilin turizm potansiyelinin daha etkili bir şekilde değerlendirilmesi, turizm stratejilerinin oluşturulması ve sürdürülebilir turizm uygulamalarının geliştirilmesi açısından rehberlik edebilir.

Abstract

This study aims to examine the tourism potential of the Erzurum province and how this potential is perceived by university students. Additionally, it aims to determine how the level of support given by students to the development of tourism varies in terms of demographic characteristics. The research was conducted using quantitative research methods and targeted university students studying in Erzurum province. The sample consisted of 427 participants, and the data were collected online through Google Forms. The collected data were analyzed using statistical methods such as t-tests and Analysis of Variance (One-Way ANOVA). Furthermore, a "Correlation Analysis" was conducted to examine the relationship between participants' support for tourism development and their perceptions of the socio-cultural, economic, and environmental positive effects of tourism. The research results indicate significant differences among students in terms of their perception of the impacts of tourism and demographic factors such as gender, age, place of birth, education level, faculty, length of residence, interaction with tourists, and income level. Moreover, positive and significant relationships were found between students' support for tourism and the socio-cultural, economic, and environmental positive effects of tourism. This research makes a significant contribution to better understanding and developing the tourism sector in the Erzurum province. Specifically, the perceptions and support levels of university students towards tourism can provide guidance for more effective utilization of the province's tourism potential, the formulation of tourism strategies, and the development of sustainable tourism practices.

Makalenin Künyesi: Tabay, G. & Başar, F. (2023). Erzurum İlinin Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi: Üniversite Öğrencilerinin Algısı Üzerine Bir Araştırma *AHBVÜ Turizm Fakültesi Dergisi*, 26 (2), 213-237.

¹ Bu çalışma; Gül TABAY tarafından hazırlanan ve Dr. Öğr. Üyesi Fatma BAŞAR danışmanlığında yürütülen "Erzurum İlinin Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi: Üniversite Öğrencilerinin Algısı Üzerine Bir Araştırma" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

1. GİRİŞ

Araştırmada, turizm sektöründeki değişen beklentiler ve talepler doğrultusunda turizm aktivitelerinin çeşitlenmesi ve turistik ürünlerin genişlemesi üzerine odaklanılmaktadır. Turistik ürün, bir bölgenin doğal, tarihi ve turistik kaynaklarının birleşimini temsil eder (Cengiz ve Kantarcı, 2013). Araştırma, turizm potansiyelinin bir bölge veya ülke için ne anlama geldiğini ve turizmi geliştirmenin temel unsurlarından biri olan potansiyelin nasıl keşfedilebileceğini ele almaktadır.

Turizm potansiyeli, bir bölgenin turizm açısından sahip olduğu doğal, kültürel, tarihi ve diğer cazibe merkezlerini değerlendirerek turistlerin ilgisini çekme ve turizm geliri elde etme yeteneğini ifade eder (Karagöz, 2008). Bu potansiyelin açığa çıkarılması, turizmin sürdürülebilir büyümesi için kritik bir faktördür.

Özellikle Türkiye gibi turizmin önemli bir ekonomik sektör olduğu ülkelerde, destinasyonların turizm potansiyellerinin değerlendirilmesi ve geliştirilmesi büyük önem taşır. Bu nedenle, bu araştırma, Erzurum ilinin sahip olduğu turizm potansiyelini keşfetme amacı taşımaktadır. Erzurum, farklı turizm kaynaklarına sahip bir şehir olarak dikkat çekmektedir ve bu kaynakların etkili bir şekilde kullanılması, şehrin turizm sektöründe daha da öne çıkmasını sağlayabilir.

Literatür incelendiğinde, turizm algısı üzerine yapılan araştırmalarda, araştırmanın kapsamına yerel halkın dahil edildiği gözlenmiş bu bağlamda araştırmada ilin sahip olduğu turizm potansiyel kaynaklarının yerel halkın algısında oldukça önemli oluşundan (Meriç ve Erten, 2020) 5272 sayılı belediye kanununda yer alan “herkes ikamet ettiği beldenin hemşerisidir/vatandaşıdır” (md, 13) tanımı, bizlere hemşerilik kriterinin nüfus kütüğüne kayıtlı olunan yer değil ikamet edilen yer olduğunu göstermiş (Öner, 2005) ve bu bilgi üniversite öğrencilerinin öğrenim görmüş oldukları şehirde ikamet ettikleri için, o şehrin yerel halkından kabul edildikleri verisiyle araştırmanın evrenini üniversite öğrencilerinin oluşturmasını sağlamıştır. Bu araştırmanın evreni Erzurum Atatürk Üniversitesi’nde 2022-2023 akademik yılında ders kaydı yapıp öğrenim gören tüm öğrencilerden oluşmaktadır. Üniversitenin 2022-2023 akademik yılında ders kaydı yaptıran öğrenci sayısı 176,601’dir. Araştırmanın evrenini üniversitenin toplam öğrenci sayısı olan 176,601 kişi oluşturmaktadır (Atatürk Üniversitesi, 2023). Örneklem büyüklüğünün ise; %95 güven aralığında en az 370 olması yeterlidir (Büyüköztürk, vd., 2010).

Araştırma kapsamında, hedefe ulaşmak için kullanılan metodoloji, veri analizi ve sonuçlar ayrıntılı bir şekilde açıklanacaktır. Araştırmanın Erzurum ilinin turizm potansiyelinin daha iyi anlaşılmasına ve geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

2. ERZURUM İLİNİN TURİZM POTANSİYELİ

Turizm potansiyeli, bir yerin turistik açıdan çekici ve ziyaret edilmeye değer doğal veya yapay özelliklerini ifade eder (Soykan, 2004). Bu nedenle, turizm potansiyelinin iki temel kategorisi vardır: Doğal turizm potansiyeli ve antropolojik turizm potansiyeli. Bu kategoriler,

bir destinasyonun turizm açısından avantajları ve dezavantajlarını belirlemeye yardımcı olur (Dincü, 2015).

Erzurum'un doğal turizm potansiyeli incelendiğinde; Türkiye'nin en büyük dördüncü ili olarak geniş bir coğrafyaya yayılmıştır ve doğal güzellikleri ile turistik açıdan büyük potansiyele sahiptir. Bu coğrafyada yüzey şekilleri, iklim, bitki örtüsü, akarsular ve göller gibi faktörler turizm potansiyelini şekillendiren önemli etmenlerdir (KUDAKA, 2014). Erzurum'un coğrafi konumu, doğu-batı yönünde ovalar ve kuzey-güney yönünde dağlarla çevrilidir. Turizm açısından önem taşıyan iklim koşullarına bakıldığında Erzurum'un soğuk kışları, özellikle kış turizmi için idealdir (Atalay, 1983). Palandöken Dağı, uluslararası bir kayak merkezi olarak tanınmaktadır. Bitki örtüsü, destinasyonun turizm potansiyelini artırabilir. Erzurum'un step bitki örtüsü ve meşe ormanları, botanik turizmi için çekici olabilir (Günel, 2013). Akarsular ve göller de turizm açısından büyük öneme sahiptir. Çoruh Nehri rafting için idealdir ve Aras Nehri göçmen kuşların geçiş yolu olarak kullanılır. Tortum Gölü ise büyüleyici, doğal bir güzellik sunar ve kuş gözlemcileri için popülerdir (Hoşgören, 2015). Erzurum'un turizm potansiyeli, coğrafi özellikleri sayesinde oldukça çeşitlidir ve kış turizmi, doğa turizmi ve kuş gözlemciliği gibi farklı türleri içerir. Ayrıca, cam seyir terası gibi projeler turistlere bölgenin güzelliklerini daha iyi tanıtmaya fırsatı sunar.

Erzurum'un antropolojik turizm potansiyeli incelendiğinde; Erzurum, ulaşım açısından gelişmiş bir destinasyon olarak öne çıkmaktadır. Karayolu, demiryolu ve havayolu ile şehre kolayca ulaşmak mümkündür. Bu durum, bölgenin ekonomik gücünü artırırken turizme olan talebi de yükseltmektedir. Erzurum ili, sınır komşusu illere göre sağlık, eğitim ve ticaret alanlarında daha gelişmiş bir konumda bulunmaktadır, bu nedenle merkezi bir konumda yer almaktadır. Bu, bölgeye olan göç talebini artırmaktadır (Gerni vd., 2020). Aynı zamanda, hizmet sektörü tanımına uygun hale gelen bu şehirde lojistik, otelcilik, yeme içme mekanları ve çağrı merkezleri gibi iş alanları da faaliyet göstermektedir (KUDAKA, 2015). Erzurum ili, maddi ve manevi kültürel zenginliklere sahip bir bölgedir. Bu zenginlikler, yerel şive, bar oyunları, aşıkların türküleri, el sanatları, cirit müsabakaları, yöresel yemekler, tarihi yapılar, Oltu taşı gibi değerleri içermektedir (Gökalp, 2013). Ayrıca, coğrafi konumu nedeniyle tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış tarihi camileri, çeşmeleri ve tarihi eserleriyle kültürel ve tarihi bir zenginliğe sahiptir (Gündoğdu, 1990).

Erzurum ilinin turizm potansiyeli, sağlık açısından faydalı termal su kaplıcalarını da içerir. Aziziye, Hasankale ve Köprüköy ilçelerinde bulunan termal kaynaklar, yerli ve yabancı turistler tarafından tercih edilmektedir. Ayrıca, tarihi hamamlar da turistik öneme sahiptir (Koday, 2010).

3. ERZURUM İLİNİN MEVCUT VE GELİŞTİRİLEBİLİR TURİZM POTANSİYELİ

Erzurum ilinin turizm potansiyeli çeşitlilik göstermektedir ve bu çeşitlilik değişen iklim koşullarından etkilenmeden turizmin sürdürülebilirliği açısından önemlidir. Şehir, kış turizmi, kültür turizmi, termal turizm, akarsu turizmi, gastronomi turizmi ve kongre turizmi gibi birçok turizm türüne ev sahipliği yapmaktadır (Elmas vd.,2013).

Kış turizmi, Erzurum'un soğuk iklimi ve Palandöken Dağı'nın sunduğu kayak imkânlarıyla öne çıkmaktadır. Ayrıca, buz tırmanışı ve diğer dağ sporları da ilgi çekmektedir (Koşan ve Türkmendağ, 2018). Kültür turizmi, tarihi ve kültürel zenginlikleri ile Erzurum'u ziyaret eden turistler için çeşitli medeniyetlere ait eserler bulunmaktadır. Bu eserler arasında tarihi medreseler, Erzurum Kalesi ve diğer önemli yapılar yer almaktadır (Özkan, 2013). Termal turizm, Erzurum'un zengin termal su kaynaklarına dayanmaktadır. Aziziye, Hasankale ve Köprüköy ilçelerindeki kaplıcalar turistler için sağlık ve dinlenme imkânları yaratmaktadır (Bastem, 1997). Akarsu turizmi, Erzurum'un doğal güzelliklerini keşfetmek isteyenler için mükemmel bir fırsattır. Çoruh, Karasu, Aras ve Tortum gibi akarsular rafting, kano ve diğer su sporları için idealdir (Gül, 2019). Gastronomi turizmi, Erzurum mutfağının özgün lezzetlerini açığa çıkarmaktadır. Cağ Kebabı, Ayran Aşısı ve özel tatlılar gastronomi turistlerinin ilgisini çekmektedir (Kiremitçi vd., 2017). Kongre turizmi, Erzurum'da modern kongre merkezlerinin bulunması sayesinde gelişmiştir. Şehir, sağlık, bilim, spor, kültür ve diğer alanlarda kongreler için ideal bir ortam sunmaktadır (KUDAKA, 2023). Erzurum'un turizm potansiyeli; çeşitliliği ve doğal güzellikleri ile dikkat uyandırmaktadır. Bu çeşitlilik, ziyaretçilere hem keyifli hem de verimli bir turizm deneyimi tanımaktadır.

4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırmada veriler birincil kaynaklı veri olan ve Erzurum Atatürk Üniversitesi öğrencilerine uygulanan ölçek araştırması sonucunda elde edilmiştir. Araştırmada kullanılan ölçek; ilgili yazın taraması sonucunda Güneş (2014) tarafından, “*Yerel Halkın Turizm Algısı ve Turizme Katılımı: Antalya Konyaaltı ve Kepez İlçesi Örneği*” isimli yüksek lisans araştırmasında veri elde etmek için oluşturduğu turizm gelişim etkileri algısı ölçeğinden faydalanılmıştır. Ölçek; Turizmin Algılanan Sosyo-kültürel Pozitif ve Negatif Etkileri, Turizmin Algılanan Ekonomik Pozitif ve Negatif Etkileri, Turizmin Algılanan Çevresel Pozitif ve Negatif Etkileri, Turizm Gelişimine Verilen Destek ifadelerinden oluşmaktadır. 5’li likert tip olarak kullanılan ölçeğin cevapları; (1) Kesinlikle Katılmıyorum, (2) Katılmıyorum, (3) Kararsızım, (4) Katılıyorum, (5) Kesinlikle Katılıyorum şeklinde kategorize edilmiştir. Araştırmada kullanılan ölçek soruları iki bölüm olmak üzere 28 sorudan oluşmaktadır. Birinci bölümde “cinsiyet, yaş, eğitim durumu, eğitim görülen fakülte, aylık gelir, doğum yeri, araştırmanın yapıldığı ilde ikamet etme süreleri ve turistlerle iletişim kurma durumu” sorularının yer aldığı demografik özellikleri içermektedir. Ölçeğin ikinci bölümünde ise 28 ifadeden oluşan üniversite öğrencilerinin turizmin gelişimine etkilerini ve turizm gelişimine desteklerini ölçmeye yönelik sorulardan oluşmaktadır. Minimum örneklem büyüklüğü %95 güven aralığında en az 370 olarak belirlenen (Büyüköztürk vd., 2010) ölçek uygulamasında, ölçeğin ilk bölümü olan demografik faktörlerde yer alan eğitim durumu sorusuna dayanarak üniversitenin farklı bölümlerindeki Önlisans, Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora programlarına devam eden öğrencilere basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle ulaşılmış ve ölçek, çevrimiçi olarak 427 katılımcıya uygulanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, istatistiki programlar kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin güvenilirlik analizi yapıldıktan sonra katılımcıların demografik özellikleri ile ilgili frekans analizleri ve ortalama değerleri hesaplanmıştır. Araştırma verisinin normal dağılıp dağılmadığını anlamak amacıyla fark analizleri

uygulanmıştır. Analiz sonucunda araştırma verisinin normal dağılım gösterdiği saptanmıştır. Bu nedenle parametrik analizler kullanılmıştır. Parametrik analizler için T-testi ve Varyans analizi (One-Way ANOVA) yöntemleri kullanılarak katılımcıların cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, doğum yeri, ikamet süresi, gelir durumu ve fakülte gibi demografik özelliklerine göre turizmin etkilerini algılamaları arasındaki farklılıklar incelenmiştir. Turizmin olumlu etkilerine yönelik algı ile turizmin gelişimine verilen destek arasındaki ilişki "Korelasyon Analizi" ile değerlendirilmiştir.

4.1. Etik İzin Beyanı

Araştırmanın etik açıdan uygunluğunun değerlendirilebilmesi amacıyla Atatürk Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığı'nın 14.12.2022 tarihli, E.88656144-000-2200415237 sayılı ve 340 no'lu kararı ile etik kurul izni alınmıştır.

4.2. Araştırmanın Hipotezleri

Bu araştırma, Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algılarını incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında aşağıdaki hipotezler öne sürülmüştür:

H¹ : Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, cinsiyetlerine göre farklılık göstermektedir.

H² : Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, yaşlarına göre değişmektedir.

H³ : Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, eğitim düzeylerine göre farklılık göstermektedir.

H⁴ : Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, ikamet sürelerine göre farklılık göstermektedir.

H⁵ : Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, gelir durumlarına göre anlamlı bir fark göstermektedir.

H⁶ : Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, eğitim görülen bilim alanına göre anlamlı bir fark göstermektedir.

H⁷ : Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, turistler ile iletişim kurma durumlarına göre anlamlı bir fark göstermektedir.

H⁸ : Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin gelişimine verdikleri destek, turizmin sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel pozitif etkileri ile ilişkilidir.

Bu hipotezler, araştırmanın temel odak noktalarını ve incelemeyi amaçladığı değişkenlerin ilişkilerini açıklayan önemli önermeleri temsil etmektedir.

5. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Bu bölümde, araştırmanın hipotezlerine yanıt bulmak amacıyla gerçekleştirilen analizlerin bulguları detaylı bir şekilde sunulacak ve bu bulguların yorumlarına yer verilecektir. Ölçme aracının ve alt boyutlarının güvenilirlik analizi sonuçları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Ölçme Aracının ve Alt Boyutlarının Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Cronbach Alpha (α)		McDonald Omega (ω)	Madde Sayısı
Turizmin Sosyo-Kültürel Pozitif Etkileri	.83	.84	4
Turizmin Sosyo-Kültürel Negatif Etkileri	.82	.82	4
Turizmin Ekonomik Pozitif Etkileri	.90	.90	5
Turizmin Ekonomik Negatif Etkileri	.79	.81	3
Turizmin Çevresel Pozitif Etkileri	.87	.90	4
Turizmin Çevresel Negatif Etkileri	.85	.86	4
Turizmin Gelişimine Verilen Destek	.91	.91	4
Toplam	.82	.72	28

Tablo 1 incelendiğinde ölçeğin genelini ve alt boyutlarının güvenilirlik kat sayılarının .72 ile .91 arasında değişim gösterdiği görülmektedir. Büyüköztürk (2007), .70 ve üstü güvenilirlik değerinin bir psikolojik test için yeterli bir güvenilirlik katsayısı değeri olduğunu öne sürmüştür. Bu nedenle araştırmada kullanılan ölçme aracının hem alt faktörleri hem de ölçeğin geneli için güvenilir olduğu saptanmıştır.

5.1. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan katılımcıların demografik özelliklerinin saptanması için katılımcılara cinsiyetleri, yaşları, eğitim durumları, aylık gelir düzeyleri, eğitim görülen bilim alanları, doğum yerleri ve turistler ile iletişim kurma durumlarına ilişkin bilgiler sorulmuştur. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri

Cinsiyet	F	%
Kadın	250	58.5
Erkek	177	41.5
Yaş	F	%

18-25 yaş	308	72.1
26-31 yaş	74	17.3
32 yaş ve üzeri	45	10.5
Eğitim Durumu	F	%
Önlisans	60	14.1
Lisans	321	75.2
Yüksek Lisans ve Üzeri	46	10.8
Aylık Gelir Düzeyi	F	%
500 tl ve altı	72	16.9
501- 1000 tl	77	18.0
1001- 1500 tl	113	26.5
1501 tl ve üstü	165	38.6
Bilim Alanı	F	%
Sosyal Beşerî Bilimler	155	36.3
Eğitim Bilimleri	165	38.6
Fen ve Matematik Bilimleri	107	25.1
Doğum yeri	F	%
Erzurum	225	52.7
Diğer	202	47.3
Turistlerle İletişimde Bulunma	F	%
Evet	189	44.3
Hayır	238	55.7
Genel Toplam	427	100.0

Araştırmanın ölçek sorularına 427 katılımcıdan cevap alınmış, araştırmaya katılanların demografik özelliklerine ilişkin veriler incelendiğinde, çeşitli kategorilere göre dağılımlar belirlenmiştir. Cinsiyet bazında değerlendirildiğinde, katılımcıların %58,5'inin kadın, %41,5'inin erkek olduğu görülmüştür. Yaş aralıklarına göre ise %72,1'i 18-25 yaş grubunda, %17,3'ü 26-31 yaş grubunda ve %10,5'i 32 yaş ve üzeri kategorisinde yer almaktadır. Eğitim durumu incelendiğinde, katılımcıların %75,2'sinin lisans, %14,1'inin önlisans, %10,8'inin yüksek lisans ve üzeri düzeyde eğitim aldığı tespit edilmiştir. Eğitim gördükleri bilim alanlarına göre dağılıma bakıldığında ise %36,3'ünün sosyal ve beşerî bilimler, %38,6'sının eğitim bilimleri alanından olduğu belirlenmiştir. Diğer alanlarda eğitim görenlerin oranı ise %25,1 olarak kaydedilmiştir. Aylık gelir düzeyi incelendiğinde, katılımcıların çoğunluğunun

%38,6'sı 1501 TL ve üstü gelire sahip olduğu görülmektedir. Buna ek olarak, katılımcıların %26,5'i 1001-1500 TL aralığında, %18,0'i 501-1000 TL aralığında ve %16,9'u ise 500 TL ve altı gelir düzeyine sahiptir. Doğum yerleri incelendiğinde, katılımcıların %52,7'sinin Erzurum, %47,3'ünün ise diğer yerler olduğu görülmüştür. Turistlerle iletişimde bulunma durumuna ilişkin verilere bakıldığında, %44,3'ünün turistlerle iletişimde bulunduğu, %55,7'sinin ise bu konuda herhangi bir etkileşimde bulunmadığı belirlenmiştir. Sonuç olarak, bu araştırmanın katılımcılarına ilişkin bulgulara göre, kadınların ve genç yetişkinlerin (18-25 yaş arası) katılım oranının yüksek olduğu görülmektedir.

5.2. Demografik Değişkenlere Göre Katılımcıların Turizm Algılarının Farklılaşma Durumlarının Yorumlanması Amacıyla Gerçekleştirilen T Testi ve Varyans Analizi Sonuçları

Araştırma hipotezlerine cevap aranması amacıyla ilk olarak araştırmanın H¹ hipotezi olan Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezine yanıt aranmıştır. Araştırma hipotezine ilişkin bulgular Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Turizm Algılarının Cinsiyete Göre Farklılaşma Düzeyleri T Testi Sonuçları

Değişken	Cinsiyet	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Turizmin Sosyo-Kültürel Pozitif Etkileri	Kadın	250	16.28	2.60	425	1.526	.128
	Erkek	177	15.85	3.17			
Turizmin Sosyo-Kültürel Negatif Etkileri	Kadın	250	9.70	3.44	425	5.025	.000*
	Erkek	177	8.18	2.45			
Turizmin Ekonomik Pozitif Etkileri	Kadın	250	21.38	3.42	425	-.118	.906
	Erkek	177	21.42	3.43			
Turizmin Ekonomik Negatif Etkileri	Kadın	250	11.42	2.33	425	.497	.619
	Erkek	177	11.31	2.39			
Turizmin Çevresel Pozitif Etkileri	Kadın	250	13.80	3.85	425	-2.811	.005*
	Erkek	177	14.76	2.86			
Turizmin Çevresel Negatif Etkileri	Kadın	250	12.90	3.67	425	3.399	.001*
	Erkek	177	11.73	3.25			
Turizmin Gelişimine Verilen Destek	Kadın	250	16.18	3.00	425	-4.639	.000*
	Erkek	177	17.50	2.70			

Not: * $p < .05$.

Erzurum'da öğrencilerin turizmin etkilerine yönelik algılamalarında, cinsiyetlerine göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığına ait sonuçlar incelendiğinde, turizmin sosyo-kültürel negatif etkileri, turizmin çevresel pozitif etkileri, turizmin çevresel negatif etkileri ve turizmin gelişimine verilen destek alt boyutlarında cinsiyete göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ortalamalar incelendiğinde, turizmin sosyo- kültürel negatif etkileri alt boyutlarında ve turizmin çevresel negatif etkileri alt boyutlarında farkın kadınlar lehine istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir. Buna ek olarak, turizmin çevresel pozitif etkileri ve turizmin gelişimine verilen destek alt boyutlarında ise farkın erkekler lehine yüksek ve anlamlı olduğu görülmektedir. Gereken şartların karşılandığı göz önüne alındığında H¹ hipotezi kabul edilmiştir. Konuyla ilgili literatür incelendiğinde Demirtaş (2020) tarafından “Üniversite Öğrencilerinin Ağrı’da Turizm Algısı ve Turizme Katılımı” konulu araştırmasında turizmin çevresel negatif etkilerinin cinsiyetlere göre farklılık gösterdiğini ve bu farklılığın kadınlar lehine olduğunu göstermektedir. Diğer boyutlarda ise anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Bu sonuçlar, turizmin çevresel negatif etkileri konusunda kadınların erkeklere göre daha hassas olduğunu düşündürmektedir. Bayat (2010) ise Iğdır ilinde yerel halk üzerine yaptığı araştırmada turizmin sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel katkı değişkenlerini ele almış ancak bulgularında cinsiyete göre farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmanın H² hipotezi olan Erzurum Atatürk Üniversitesi’nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, yaşlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezine yanıt aranmıştır. Araştırma hipotezine ilişkin bulgular Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4. Turizm Algılarının Yaşa Göre Farklılaşma Düzeyleri Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları

Değişken	Yaş	N	\bar{X}	S.s	Sd	F	p	Fark (Scheffe)
Turizmin Sosyo-Kültürel Pozitif Etkileri	18-25 yaş ¹	308	15.89	3.15	424-2	3.475	.032*	2>1
	26-31 yaş ²	74	16.82	2.06				
	32 yaş ve üzeri ³	45	16.38	1.19				
Turizmin Sosyo-Kültürel Negatif Etkileri	18-25 yaş ¹	308	8.49	2.91	424-2	29.494	.000*	2>1
	26-31 yaş ²	74	9.69	3.15				
	32 yaş ve üzeri ³	45	12.00	3.03				
Turizmin Ekonomik Pozitif Etkileri	18-25 yaş ¹	308	21.32	3.69	424-2	0.364	.695	Yok
	26-31 yaş ²	74	21.70	2.91				
	32 yaş ve üzeri ³	45	21.42	2.05				
Turizmin Ekonomik Negatif Etkileri	18-25 yaş ¹	308	11.11	2.52	424-2	8.412	.000*	3>1

Etkileri	26-31 yaş ²	74	11.76	1.94				
	32 yaş ve üzeri ³	45	12.51	.92				
Turizmin Çevresel Pozitif Etkileri	18-25 yaş ¹	308	14.79	3.17				1>3
	26-31 yaş ²	74	14.58	3.29	424-2	55.857	.000*	1>2
	32 yaş ve üzeri ³	45	9.56	2.41				
Turizmin Çevresel Negatif Etkileri	18-25 yaş ¹	308	11.76	3.34				3>1
	26-31 yaş ²	74	12.42	3.00	424-2	51.753	.000*	3>2
	32 yaş ve üzeri ³	45	16.93	2.28				2>1
Turizmin verilen Destek Gelişmesine	18-25 yaş ¹	308	17.00	3.07				1>3
	26-31 yaş ²	74	16.66	2.82	424-2	9.619	.000*	2>3
	32 yaş ve üzeri ³	45	14.98	1.27				

Not: * $p < .05$.

Erzurum'da öğrencilerin turizmin etkilerine yönelik algılarında, yaşa göre anlamlı bir farkın olup olmadığına yönelik yapılan incelemede turizmin sosyo-kültürel pozitif etkileri boyutunda turizm algılarında yaşa göre anlamlı sonuca ulaşılmıştır. Buna göre öğrencilerin yaş ortalamaları incelendiğinde farkın 26-31 yaş lehine olduğu görülmektedir. Turizmin sosyo-kültürel negatif etkileri boyutunda turizm algılarında yaşa göre anlamlı fark saptanmıştır. Buna göre 32 yaş ve üzeri öğrencilerin lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Turizmin ekonomik negatif etkileri boyutunda yaşa göre anlamlı fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaş ortalamaları incelendiğinde, farkın 32 yaş ve üzeri öğrenciler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Turizmin çevresel pozitif etkileri alt boyutunda yaşa göre istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmiştir. Öğrencilerin ortalamaları incelendiğinde, farkın 18-25 yaş bireyler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Turizmin çevresel negatif etkileri alt boyutunda yaşa göre istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Buna göre öğrencilerin ortalamaları incelendiğinde, farkın 32 yaş ve üzeri öğrenciler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Turizmin gelişmesine verilen destek alt boyutunda yaşa göre istatistiksel olarak anlamlı veriler alınmıştır. Öğrencilerin ortalamaları incelendiğinde, farkın 18-25 yaş öğrenciler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Gereken şartların karşılandığı göz önüne alındığında H^2 hipotezi kabul edilmiştir. Literatüre göre Güneş (2014) Antalya Konyaaltı ve Kepez ilçesinde yerel halk üzerine yaptığı araştırmada elde ettiği verilerde, yaşa göre turizm gelişimine verilen destek açısından anlamlı farklılıklar bulmuştur. Yaşa göre katılımcıların cevapları değişiklik göstermektedir. Bu bulgulara dayanarak, yaş ilerledikçe turizm gelişimine yönelik algının daha negatif hale geldiği ve turizm gelişimine sağlanan desteğin azaldığı söylenebilir. Genç bireyler ise turizm gelişimine olumlu bir yaklaşım sergilemekte ve turizm gelişimini desteklemektedir. Çavuş ve Tanrısevdi (2002) tarafından Kuşadası'nda yerel halk üzerine gerçekleştirilen araştırmada ise; yaş faktörü ile turizm gelişimi arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş ve daha ileri yaşta olan bireylerin turizm gelişimine karşı olumsuz bir tutum

sergilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar, turizm gelişimine yönelik yaklaşımların yaşa göre değiştiğini göstermektedir.

Araştırmanın H³ hipotezi olan Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, eğitim düzeylerine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezine yanıt aranmıştır. Araştırma hipotezine ilişkin bulgular Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Turizm Algılarının Eğitim Düzeyine Göre Farklılaşma Düzeyleri Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları

Değişken	Eğitim Düzeyi	N	\bar{X}	S.s	Sd	F	p	Fark (Scheffe)
Turizmin Sosyo-Kültürel Pozitif Etkileri	Ön lisans ¹	60	16.75	2.00	424-2	2.494	.084	Yok
	Lisans ²	321	15.93	3.09				
	Yüksek lisans ve üzeri ³	46	16.46	1.70				
Turizmin Sosyo-Kültürel Negatif Etkileri	Ön lisans ¹	60	10.77	3.21	424-2	23.256	.000*	1>2
	Lisans ²	321	8.50	2.87				3>2
	Yüksek lisans ve üzeri ³	46	10.83	3.62				
Turizmin Ekonomik Pozitif Etkileri	Ön lisans ¹	60	21.52	2.81	424-2	0.135	.874	Yok
	Lisans ²	321	21.35	3.67				
	Yüksek lisans ve üzeri ³	46	21.59	2.20				
Turizmin Ekonomik Negatif Etkileri	Ön lisans ¹	60	12.00	1.52	424-2	7.592	.001*	1>2
	Lisans ²	321	11.12	2.52				3>2
	Yüksek lisans ve üzeri ³	46	12.28	1.49				
Turizmin Çevresel Pozitif Etkileri	Ön lisans ¹	60	13.65	3.49	424-2	26.689	.000*	1>3
	Lisans ²	321	14.76	3.19				2>1
	Yüksek lisans ve üzeri ³	46	11.02	3.80				2>3
Turizmin Çevresel Negatif Etkileri	Ön lisans ¹	60	13.48	3.06	424-2	29.731	.000*	3>1
	Lisans ²	321	11.77	3.31				3>2
	Yüksek lisans ve üzeri ³	46	15.57	3.75				2>1
Turizmin Gelişmesine verilen Destek	Ön lisans ¹	60	15.92	2.66	424-2	7.785	.000*	2>1
	Lisans ²	321	17.04	3.06				2>3
	Yüksek lisans ve üzeri ³	46	15.59	1.84				

Not: * $p < .05$.

Erzurum'da öğrencilerin turizmin etkilerine yönelik algılamalarında, eğitim düzeylerine göre anlamlı bir farkın arandığı incelemede; Turizmin sosyo-kültürel negatif etkileri boyutunda turizm algılarında eğitim düzeyine göre anlamlı sonuca ulaşılmıştır. Buna göre farkın yüksek lisans ve üzeri öğrenciler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Turizmin ekonomik negatif etkileri boyutunda eğitim düzeyine göre anlamlı fark saptanmıştır. Yüksek lisans ve üzeri öğrencilerin ortalamaları incelendiğinde, farkın yüksek lisans ve üzeri öğrenciler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Turizmin çevresel pozitif etkileri alt boyutunda eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir. Ortalamalar incelendiğinde, farkın lisans öğrencileri lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Turizmin çevresel negatif etkileri alt boyutunda eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı sonuç elde edilmiştir. Öğrencilerin ortalamaları karşılaştırıldığında, farkın yüksek lisans ve üzeri eğitim alan öğrenci lehine olduğu saptanmıştır. Turizmin gelişmesine verilen destek alt boyutunda eğitim düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Buna göre; farkın lisans eğitimi alan öğrenciler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Gereken şartların karşılandığı göz önüne alındığında H^3 hipotezi kabul edilmiştir. Literatür incelendiğinde Toprak (2015)'in Mardin'de halka yönelik araştırmasına göre; özellikle eğitim seviyesi yükseldikçe, turizmin olumlu ve olumsuz etkilerine daha fazla önem verildiği belirtilmiştir. Ayrıca, yüksek eğitim düzeyine sahip bireylerin turizmin çevresel etkilerine daha fazla önem verme eğiliminde olduğu, yerel halkın turizmin etkileri hakkındaki görüşlerinin eğitim seviyelerine göre karşılaştırıldığında, turizmin ekonomik etkileri açısından yüksek eğitilmiş bireylerin turizme daha duyarlı olduklarını ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, Güneş ve Alagöz (2018) tarafından Erzincan'da yerel halka yapılan çalışmada, katılımcıların eğitim düzeyleri ile turizm gelişimi algılarında anlamlı farklılık tespit edilmiş ve bu farklılığın katılımcıların eğitim seviyeleri arttıkça daha belirgin hale geldiği tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, eğitim düzeyinin turizm algıları ve duyarlılıkları üzerinde etkili bir faktör olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın H^4 hipotezi olan Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, ikamet sürelerine göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezine yanıt aranmıştır. Araştırma hipotezine ilişkin bulgular Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Turizm Algılarının İkamet Durumuna Göre Farklılaşma Düzeyleri T Testi Sonuçları

Değişken	İkamet Durumu	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Turizmin Sosyo-Kültürel Pozitif Etkileri	Erzurum	225	16.15	2.61	425	.333	.739
	Diğer	202	16.05	3.11			
Turizmin Sosyo-Kültürel Negatif Etkileri	Erzurum	225	9.79	3.49	425	5.145	.000*
	Diğer	202	8.26	2.51			
Turizmin Ekonomik Pozitif	Erzurum	225	21.24	3.51	425	-.994	.321

Etkileri			Diğer	202	21.57	3.33			
Turizmin Etkileri	Ekonomik	Negatif	Erzurum	225	11.40	2.28	425	.256	.798
			Diğer	202	11.34	2.43			
Turizmin Etkileri	Çevresel	Pozitif	Erzurum	225	13.74	3.82	425	-2.914	.004*
			Diğer	202	14.72	3.03			
Turizmin Etkileri	Çevresel	Negatif	Erzurum	225	12.98	3.62	425	3.509	.000*
			Diğer	202	11.79	3.36			
Turizmin Destek	Gelişimine	Verilen	Erzurum	225	16.00	3.06	425	-5.534	.000*
			Diğer	202	17.53	2.61			

Not: * $p < .05$.

Ölçeğe katılım sağlayan öğrencilerin Erzurum'da ikamet etme sürelerine göre yapılan analiz sonucunda; turizmin sosyo-kültürel negatif etkileri, turizmin çevresel pozitif etkileri, turizmin çevresel negatif etkileri, turizmin gelişimine verilen destek alt boyutlarında ikamet durumuna göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ortalamalar incelendiğinde, turizmin sosyo- kültürel negatif etkileri ve turizmin çevresel negatif etkileri alt boyutlarında farkın Erzurum'da ikamet eden öğrenciler lehine istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna varılmıştır. Buna karşın, turizmin çevresel pozitif etkileri ve turizmin gelişimine verilen destek alt boyutlarında ise farkın diğer illerde ikamet eden öğrenciler lehine yüksek ve anlamlı görülmektedir. Gereken şartların karşılandığı göz önüne alındığında H^4 hipotezi kabul edilmiştir. Literatür incelendiğinde Erkılıç (2019)'da Rize'de yerel halk üzerine yaptığı araştırmada Rize doğumlu olmayan katılımcılar ile Rize doğumlu katılımcılar arasında turizm gelişiminin kültürel pozitif ve negatif, çevresel negatif etkilerini algılama konusunda önemli bir farklılık elde etmiştir. Bu durum; bireylerin doğum yerinin, turizm gelişimi hakkındaki algılarını etkileyen belirleyici bir faktör olduğunu göstermektedir. Meriç ve Erten (2020)' in Van ilinde üniversite öğrencileri üzerine yapmış olduğu araştırmanın analiz sonucunda ise; Van'da ikamet süresi ile turizmin olumlu sonuçlarına yönelik algıları arasında anlamlı farklılıklar bulunmuş, özellikle altı yıldan fazla süredir Van'da ikamet eden katılımcıların, turizmin pozitif sonuçlarına daha fazla olumlu cevap verdikleri sonucuna ulaşmıştır. Bu durum, ikamet süresinin turizm algıları üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın H^5 hipotezi olan Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, gelir durumlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezine yanıt aranmıştır. Araştırma hipotezine ilişkin bulgular Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Turizm Algılarının Aylık Gelire Göre Farklılaşma Düzeyleri Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları

Değişken	Aylık Gelir	N	\bar{X}	S.s	Sd	F	p	Fark (Scheffe)
Turizmin Kültürel Pozitif Etkileri	500 tl ve altı ¹	72	16.56	2.10	423-3	2.724	.054	Yok
	501- 1000 tl ²	77	16.55	1.56				
	1001- 1500 tl ³	113	15.54	3.32				
	1501 tl ve üstü ⁴	165	16.08	3.19				
Turizmin Kültürel Negatif Etkileri	500 tl ve altı ¹	72	8.81	2.59	423-3	25.140	.000*	2>1
	501- 1000 tl ²	77	11.65	3.13				2>3
	1001- 1500 tl ³	113	8.22	2.57				2>4
	1501 tl ve üstü ⁴	165	8.56	3.16				
Turizmin Ekonomik Pozitif Etkileri	500 tl ve altı ¹	72	21.85	3.05	423-3	.505	.679	Yok
	501- 1000 tl ²	77	21.38	2.21				
	1001- 1500 tl ³	113	21.31	3.74				
	1501 tl ve üstü ⁴	165	21.28	3.80				
Turizmin Ekonomik Negatif Etkileri	500 tl ve altı ¹	72	11.64	2.04	423-3	6.981	.000*	2>3
	501- 1000 tl ²	77	12.35	1.20				2>4
	1001- 1500 tl ³	113	11.00	2.51				
	1501 tl ve üstü ⁴	165	11.05	2.63				
Turizmin Pozitif Etkileri	500 tl ve altı ¹	72	15.01	3.29	423-3	26.313	.000*	1>2
	501- 1000 tl ²	77	11.26	3.34				3>2
	1001- 1500 tl ³	113	14.97	2.79				4>2
	1501 tl ve üstü ⁴	165	14.69	3.41				
Turizmin Negatif Etkileri	500 tl ve altı ¹	72	12.06	2.98	423-3	26.032	.000*	2>1
	501- 1000 tl ²	77	15.38	3.10				2>3
	1001- 1500 tl ³	113	11.52	3.37				2>4
	1501 tl ve üstü ⁴	165	11.81	3.39				
Turizmin Gelişmesine verilen Destek	500 tl ve altı ¹	72	16.81	2.76	423-3	11.103	.000*	1>2
	501- 1000 tl ²	77	15.08	1.91				3>2
	1001- 1500 tl ³	113	17.36	2.69				4>2
	1501 tl ve üstü ⁴	165	17.03	3.32				

Not: * $p < .05$.

Erzurum'da öğrencilerin turizmin etkilerine yönelik algılarında, aylık gelirlerine göre anlamlı bir farkın olup olmadığına yanıt aranmıştır. Turizmin sosyo-kültürel negatif etkileri boyutunda turizm algılarında gelir düzeyine göre anlamlı fark saptanmıştır. Buna göre farkın 501- 1000 tl gelire sahip öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Turizmin ekonomik negatif etkileri boyutunda gelir düzeyine göre anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Verilere göre; ortalamalar incelendiğinde farkın 501- 1000 tl gelire sahip öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Turizmin çevresel pozitif etkileri alt boyutunda gelir düzeyine göre anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Buna göre öğrencilerin ortalamaları incelendiğinde farkın 500 tl ve altı gelire sahip öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Turizmin çevresel negatif etkileri boyutunda turizm algılarında gelir düzeyine göre anlamlı fark saptanmıştır. Buna göre öğrencilerin ortalamaları incelendiğinde farkın 501- 1000 tl gelire sahip öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Turizmin gelişmesine verilen destek alt boyutunda turizm algılarında gelir düzeyine göre anlamlı fark olduğu buna göre öğrencilerin ortalamaları incelendiğinde farkın 1001- 1500 tl gelire sahip öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Gereken şartların karşılandığı göz önüne alındığında H⁵ hipotezi kabul edilmiştir. Literatür incelendiğinde Akgün (2016) Giresun ilinde yerel halk ve sektör temsilcilerinin katılımıyla yaptığı araştırmanın analizlerindeki ortalamalarına göre yerel halkın gelir seviyelerinin artmasıyla birlikte faktör boyutlarına daha olumlu yaklaştıkları sonucuna ulaşmıştır. Altunel (2009)'in Alaçatı'da yerel halk üzerine araştırmaları incelendiğinde ise; yine aynı şekilde katılımcıların gelir seviyesi arttıkça turizme yönelik desteklerindeki artışın da daha belirgin hale geldiği ve bu desteklerin genel olarak yükseldiği gözlemlenmiştir. Elde edilen bu sonuçlar, kişilerin gelir seviyelerindeki artışın turizm algılarıyla doğru orantılı olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın H⁶ hipotezi olan Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, eğitim görülen bilim alanına göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezine yanıt aranmıştır. Araştırma hipotezine ilişkin bulgular Tablo 8'de sunulmuştur.

Tablo 8. Turizm Algılarının Eğitim Görülen Bilim Alanına Göre Farklılaşma Düzeyleri Tek Yönlü Anova Testi Sonuçları

Değişken	Eğitim Görülen Bilim Alanı	N	\bar{X}	S.s	Sd	F	p	Fark (Scheffe)
Turizmin Kültürel Etkileri	Sosyal ve beşerî bilimler ¹	155	16.37	2.89				
	Sosyo-Pozitif Eğitim bilimleri ²	165	16.21	2.58	424-2	2.730	.066	Yok
	Fen ve matematik bilimleri ³	107	15.56	3.15				
Turizmin Kültürel Etkileri	Sosyal ve beşerî bilimler ¹	155	8.18	2.48				3>1
	Sosyo-Negatif Eğitim bilimleri ²	165	9.02	3.02	424-2	17.346	.000*	2>1
	Fen ve matematik bilimleri ³	107	10.43	3.74				3>2
Turizmin Ekonomik	Sosyal ve beşerî bilimler ¹	155	21.84	2.97	424-2	11.911	.000*	1>3

Pozitif Etkileri	Eğitim bilimleri ²	165	21.87	2.67				2>3
	Fen ve matematik bilimleri ³	107	20.04	4.55				
	Sosyal ve beşerî bilimler ¹	155	11.43	2.32				
Turizmin Ekonomik Negatif Etkileri	Eğitim bilimleri ²	165	11.42	2.21	424-2	0.319	.727	Yok
	Fen ve matematik bilimleri ³	107	11.21	2.61				
	Sosyal ve beşerî bilimler ¹	155	14.78	3.19				
Turizmin Çevresel Pozitif Etkileri	Eğitim bilimleri ²	165	14.28	3.32	424-2	6.419	.002*	1>3 2>3
	Fen ve matematik bilimleri ³	107	13.23	3.99				
	Sosyal ve beşerî bilimler ¹	155	12.06	3.43				
Turizmin Çevresel Negatif Etkileri	Eğitim bilimleri ²	165	12.31	3.43	424-2	2.954	.053	Yok
	Fen ve matematik bilimleri ³	107	13.11	3.81				
	Sosyal ve beşerî bilimler ¹	155	17.97	2.47				1>3
Turizmin Gelişmesine verilen Destek	Eğitim bilimleri ²	165	16.38	2.57	424-2	28.031	.000*	1>2
	Fen ve matematik bilimleri ³	107	15.46	3.43				2>3

Not: * $p < .05$.

Erzurum'da öğrencilerin turizmin etkilerine yönelik algılarında, fakültelerine göre anlamlı bir farkın olup olmadığına yanıt aranmıştır. Turizmin sosyo-kültürel negatif etkileri boyutunda turizm algılarında eğitim görülen bilim alanına göre anlamlı sonuçlara varılmıştır. Buna göre öğrencilerin ortalamaları incelendiğinde farkın Fen ve matematik bilimleri alanında eğitim gören öğrenciler lehine olduğu görülmektedir. Turizmin ekonomik pozitif etkileri boyutunda eğitim görülen bilim alanına göre anlamlı bir fark olduğu ve öğrencilerin ortalamaları incelendiğinde, farkın Eğitim bilimleri alanında eğitim gören öğrenciler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Turizmin çevresel pozitif etkileri alt boyutunda eğitim görülen bilim alanına göre anlamlı sonuçlar tespit edilmiştir. Öğrencilerin ortalamaları incelendiğinde, farkın Sosyal ve beşerî bilimler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Turizmin gelişmesine verilen destek alt boyutunda eğitim görülen bilim alanına göre istatistiksel olarak anlamlı verilere ulaşılmış ve farkın Sosyal ve beşerî alanlarda eğitim gören öğrenciler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Gereken şartların karşılandığı göz önüne alındığında H^6 hipotezi kabul edilmiştir. İlgili yazın kaynakları incelendiğinde Zengin vd. (2018)' de Sakarya Üniversitesi öğrencileri üzerine yaptıkları araştırmada farklı fakültelerdeki öğrenciler arasında turizm algısının kültürel negatif etki, ekonomik pozitif ve negatif etki, çevresel negatif etki ve turizme verilen destek açısından anlamlı farklılık içerdiğini göstermektedir. Elde edilen sonuçlar; katılımcıların turizmle ilgili algılarının eğitim aldıkları bilim alanına göre çeşitlilik gösterdiğinin doğal bir sonucudur.

Araştırmanın H⁷ hipotezi olan Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin etkilerine yönelik algıları, turistler ile iletişim kurma durumlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir hipotezine yanıt aranmıştır. Araştırma hipotezine ilişkin bulgular Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. Turizm algılarının Turistlerle İletişime Geçme Durumuna Göre Farklılaşma Düzeyleri T Testi Sonuçları

Değişken	Turistlerle İletişime Geçme	N	\bar{X}	S	sd	t	p
Turizmin Sosyo-Kültürel Pozitif Etkileri	Evet	189	15.94	3.15	425	-1.075	.283
	Hayır	238	16.24	2.60			
Turizmin Sosyo-Kültürel Negatif Etkileri	Evet	189	8.25	2.43	425	-4.874	.000*
	Hayır	238	9.71	3.50			
Turizmin Ekonomik Pozitif Etkileri	Evet	189	21.51	3.38	425	0.606	.545
	Hayır	238	21.31	3.46			
Turizmin Ekonomik Negatif Etkileri	Evet	189	11.37	2.40	425	-.016	.988
	Hayır	238	11.37	2.32			
Turizmin Çevresel Pozitif Etkileri	Evet	189	14.69	3.01	425	2.576	.010*
	Hayır	238	13.82	3.80			
Turizmin Çevresel Negatif Etkileri	Evet	189	11.83	3.34	425	-3.115	.002*
	Hayır	238	12.89	3.64			
Turizmin Gelişimine Verilen Destek	Evet	189	17.54	2.66	425	5.253	.000*
	Hayır	238	16.08	3.01			

Not: * $p < .05$.

Erzurum'da öğrencilerin turizmin etkilerine yönelik algılarında, turistlerle iletişime geçme durumlarına göre anlamlı bir farkın olup olmadığına yanıt aranmıştır. Buna göre; turizmin sosyo-kültürel negatif etkileri, turizmin çevresel pozitif etkileri, turizmin çevresel negatif etkileri, turizmin gelişimine verilen destek alt boyutlarında turistlerle iletişime geçme durumuna göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ortalamalar incelendiğinde, turizmin sosyo-kültürel negatif etkileri ve turizmin çevresel negatif etkileri alt boyutlarında farkın iletişime geçmeyenler lehine istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir. Buna karşın, turizmin

çevresel pozitif etkileri ve turizmin gelişimine verilen destek alt boyutlarında ise farkın iletişime geçenler lehine yüksek ve anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Gereken şartların karşılandığı göz önüne alındığında H⁷ hipotezi kabul edilmiştir. Literatür incelendiğinde Güneş (2014) tarafından Antalya ilinde yerel halk üzerine yapılan araştırmada, turizmin gelişim etkilerini incelemek amacıyla katılımcılara turistlerle iletişimde bulunup bulunmadıklarıyla ilgili bir araştırma sorusu yöneltilmiştir. Araştırma sonucunda turizmin kültürel, ekonomik ve çevresel negatif etkileri alt boyutlarında anlamlı farkın turistlerle iletişim kurmayan bireyler lehine olduğu; sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel pozitif etkiler ve turizme verilen destek alt boyutlarındaki anlamlı farklılıkların ise turistlerle iletişime geçenler lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Araştırmalardaki bulgular karşılaştırıldığında benzer sonuçların elde edildiği ve alt boyutlar göz önüne alındığında anlamlılığın olası bir sonuç verdiği görülmektedir.

Araştırmanın H⁸ hipotezi olan Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde eğitim gören üniversite öğrencilerinin turizmin gelişimine verdikleri destek, turizmin sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel pozitif etkileri ile ilişkilidir hipotezine yanıt aranmıştır. Araştırma hipotezine ilişkin bulgular Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde Eğitim Gören Üniversite Öğrencilerinin Turizmin Gelişimine Verdikleri Destek İle Turizmin Sosyo-Kültürel, Ekonomik ve Çevresel Pozitif Etkileri Arasında İlişkiyi Gösterir Basit Doğrusal Kolerasyon Analizi Sonucu

Değişken	Turizmin gelişimine verdikleri destek	Turizmin Kültürel Etkileri	Sosyo-Pozitif	Turizmin Ekonomik Etkileri	Turizmin Pozitif Çevresel Etkileri	Pozitif
Turizmin gelişimine verdikleri destek	-	.436**		.465**	.523**	
Turizmin sosyo-kültürel pozitif etkileri		-		.554**	.360**	
Turizmin ekonomik pozitif etkileri				-	.346**	
Turizmin çevresel pozitif etkileri					-	

Not: ** p <.001

Araştırma sonucu incelendiğinde Erzurum'da öğrencilerin turizmin gelişimine verdikleri destek, turizmin sosyo-kültürel pozitif etkileri, turizmin ekonomik pozitif etkileri ve turizmin çevresel pozitif etkileriyle pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu saptanmıştır. Gereken şartların karşılandığı göz önüne alındığında H⁸ hipotezi kabul edilmiştir. Literatür incelendiğinde; Özdemir ve Kervankıran'ın (2011) araştırmasına göre, Afyonkarahisar'daki yerel halk, turizmin gelişimine olumlu bir şekilde yaklaşmaktadır. Halkın genel görüşü, turizm yatırımlarının artması gerektiği yönündedir ve bu yatırımların şehrin ekonomik yönden canlanmasını ve sosyo-kültürel gelişimi üzerinde önemli etkilerinin olduğu belirtilmektedir.

Bununla birlikte, turizmdeki ilerlemelerin şehirde olumsuz çevresel sonuçlar doğurduğu da vurgulanmıştır. Okuyucu ve Somuncu'nun (2012) araştırmasına göre ise; Osmaneli halkının turizmin gelişmesini olumlu bir şekilde karşıladığı ve turizm sektöründe yer alma konusunda istekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, yerel halkın büyük bir bölümü turizm gelişimini desteklemektedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma döneminde Erzurum ilinde ikamet eden ve yerel halk olarak kabul edilen üniversite öğrencileri arasında yapılan bu çalışmada, öğrencilerin turizme pozitif bir şekilde yaklaştığı ve turizmin gelişimine destek verdikleri tespit edilmiştir. Elde edilen bulgular, bir bölgede yerel halkın turizmi desteklemesinin, söz konusu bölgenin turizm açısından büyüme potansiyeli gösterebileceğini vurgulamaktadır. Ancak bu noktada önemli olan, bu olumlu algının pratiğe dönüşmesi ve somut eylemlerle desteklenmesidir. Bu bağlamda, gelecek araştırmalar ve turizm paydaşları için aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

Üniversite-Turizm İş Birliği: Üniversiteler ve yerel turizm sektörü arasında daha fazla iş birliği ve ortak projeler teşvik edilmelidir. Üniversite öğrencileri, stajlar, projeler veya araştırmalar yoluyla turizm sektörüne daha fazla dahil edilmelidir.

Turizm Eğitimi ve Farkındalık: Üniversiteler, turizmle ilgili eğitim programlarını geliştirmeli ve öğrencilerin turizmin sürdürülebilirlik ilkesi ile uyumlu bir şekilde nasıl destekleyebileceği konusunda farkındalık oluşturmalıdır.

Yerel Girişimciliği Desteklemek: Üniversite öğrencilerine, turizm sektöründe kendi işlerini kurmaları veya yerel girişimcilere katkıda bulunmaları için teşvikler sunulmalıdır.

Turizm Etkinlikleri ve Kültürel Etkinlikler: Üniversite öğrencileri, yerel turizm etkinliklerinin ve kültürel etkinliklerin düzenlenmesine aktif olarak katılmalı ve bu tür etkinliklerin geliştirilmesine katkıda bulunmalıdır.

Sürdürülebilirlik ve Çevre Bilinci: Üniversite öğrencilerine, turizmin çevresel etkileri konusunda eğitim verilmeli ve sürdürülebilir turizm uygulamalarını desteklemeye teşvik edilmelidir.

Bu öneriler, üniversite öğrencilerinin turizm sektörüne daha fazla katkı sağlamalarına ve yerel turizm potansiyelini daha etkin bir şekilde değerlendirmelerine yardımcı olabileceği gibi gelecekteki araştırmalara ve turizm politikalarının oluşturulmasına da ilham kaynağı olabilir.

7. KAYNAKÇA

Akgün, A. (2016). Giresun ilinin turizm potansiyelinin belirlenmesi, yerel halk ve sektör temsilcilerinin algısı üzerine bir araştırma (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı, Nevşehir.

- Altunel, M. C. (2009). Yerel halkın turizmin gelişimine verdiği desteği etkileyen faktörlerin sosyal değişim teorisi açısından incelenmesi: Alaçatı örneği (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı, Sakarya.
- Atalay, İ. (1983). Erzurum ovası ve çevresinin toprakları. *Ege Coğrafya Dergisi*, 1, 1.
- Atatürk Üniversitesi (2023). Öğrenci verileri, 2022-2023. [URL: <https://atauni.edu.tr/tr/kayit-yaptiran-ogrenci-sayilari/eski/>] (Erişim 17 Nisan 2023).
- Bastem, N. (1997). Termal turizmi ve Erzurum'un termal turizm potansiyeli (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Ana Bilim Dalı, Erzurum.
- Bayat, G. (2010). Turizmin yerel halk tarafından algılanması: Iğdır halkı üzerine bir araştırma (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Ana Bilim Dalı, Kars.
- Burns, G. L. (2004). Anthropology and tourism: Past contributions and future theoretical challenges. *Anthropological Forum*, 14, 5-22.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem Akademik Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E.K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cengiz, F. ve Kantarcı, K. (2013). Üçüncü yaş turistlere yönelik turistik ürün önem-performans analizi. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 5, 29-35.
- Çavuş, Ş. ve Tanrısevdi, A. (2002). Residents' attitudes toward tourism development: a case study in Kusadasi, Turkey. *Tourism Analysis*, 7, 259-269.
- Demircioğlu, A. G. (1998). Turizm potansiyelinin değerlendirilmesinde matematiksel bir model ve Foça'ya uygulaması. *Tugev Yayınları*, 21-31.
- Demirtaş, S. (2020). Üniversite öğrencilerinin Ağrı'da turizm algısı ve turizme katılımı (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Ana Bilim Dalı, Erzurum.
- Dincu, A. (2015). Tourism potential and its role in the development of tourist activity. *Scientific Papers Animal Science And Biotechnologies*, 48, 183– 186.
- Elmas, B., Akkuş, Ç. ve Cengiz, G. (2013). Erzurum ili temel ve destekleyici turistik ürün çeşitlerinin değerlendirilmesi. *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 87, 90-91.

- Erkılıç, E. (2019). Yerel halkın turizm algısı ve turizmin gelişimine yönelik tutumları: Rize örneği. *International Journal of Contemporary Tourism Research*, 3, 66-82.
- Gerni, C., Buzdağlı, Ö. ve Emsen, Ö. S. (2020). İl düzeyinde gerileme süreci: Erzurum örneği. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 34, 1181-1206.
- Gökalp, E. (2013). *Sosyolojiye Giriş*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Gül, B. (2019). Sekiz haftalık rafting uygulamasının bazı fiziksel ve fizyolojik parametrelere etkisinin incelenmesi (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum Binali Yıldırım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Ana Bilim Dalı, Erzurum.
- Günel, N. (2013). Türkiye’de iklimin doğal bitki örtüsü üzerindeki etkileri. *Acta Turcica Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi*, 5, 1–22.
- Gündoğdu, H. (1990). *Geçmişten Günümüze Erzurum Ve Çevresindeki Tarihi Kalıntılar: Şehr-İ Mübarek Erzurum*. Ankara: Erzurum Belediyesi Kültür Yayınları.
- Güneş, E. ve Alagöz, G. (2018). Yerel halkın turizm algısı: Erzurum’da bir araştırma. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15, 409-442.
- Güneş, N. (2014). Yerel halkın turizm algısı ve turizme katılımı: Antalya Konyaaltı ve Kepez ilçesi örneği (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Ana Bilim Dalı, Antalya.
- Hoşgören, M. Y. (2015). *Hidrografya'nın Ana Çizgileri I - Yeraltı suları, Kaynaklar, Akarsular*. İstanbul: Çantay Yayınları.
- Karagöz, K. (2008). Türkiye'nin turizm potansiyeli: çekim modeli yaklaşımı. *Turizm Araştırmaları Dergisi*, 19, 149-156.
- Kiremitçi, A.R., Turan, S., Özdemir, G., Engin, S., Altınörs. V. ve Songur, M. (2017). *Doğu Anadolu'nun Gastronomi Kalesi: Erzurum Mutfak Kültürü. Erzurum'un Turizm Potansiyeline Gastronomi Kültürü ile Katkı Sağlama Projesi*. Erzurum: Erzurum Büyükşehir Belediyesi Yayınları.
- Koday, S. (2010). Erzurum'un turizm açısından önemi. 8. Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi, Sofija, Bulgaristan, 19-26.
- Koşan, A. ve Türkmendağ, T. (2018). Sürdürülebilirlik kapsamında kayak turizmi: Palandöken örneği. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 2, 150-178.
- KUDAKA (2014). Erzurum ili turizm sektörü raporu. *Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı Dergisi*, 1-30.

KUDAKA (2015). Erzurum ili sosyal yapı analizi. *Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı Dergisi*, 12-16.

KUDAKA (2023). Kongre turizmi, 2022-2023. [URL: https://kudaka.ka.gov.tr/assets/upload/dosyalar/kudaka_2022_cp.pdf] (Erişim 08 Mart 2023).

Meriç, S. ve Erten, Ş. (2020). Üniversite öğrencilerinin turizm algısı: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi örneği. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17, 420-440.

Okuyucu, A. ve Somuncu, M. (2012). Kültürel mirasın korunması ve turizm amaçlı kullanılmasında yerel halkın algı ve tutumlarının belirlenmesi: Osmaneli ilçe merkezi örneği. *Ankara Üniversitesi Çevre Bilimleri Dergisi*, 4, 37-51.

Öner, Ş. (2005). *Katılımcı Demokrasi Açısından Belediye Kanunu*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Özdemir, M. A. ve Kervankıran, İ. (2011). Turizm ve turizmin etkileri konusunda yerel halkın yaklaşımlarının belirlenmesi: Afyonkarahisar örneği. *Marmara Coğrafya D.* 24, 1- 25.

Özkan, H. (2013). *Haho Manastırı*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Soykan, F. (2004). Turizm potansiyelini saptamanın önemi ve bir yöntem önerisi. 1. Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi, Balıkesir Üniversitesi, Balıkesir, 11–31.

Toprak, L. (2015). Mardin’de halkın turizm algısı. *Elektronik Sosyal Bilimler D.*, 14, 201-218.

Zengin, B. ve Eker, N. (2016). Sakarya ili termal turizm potansiyelinin değerlendirilmesi. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13, 1-17.

Zengin, B., Kınır, S. ve Tezcan, N. (2018). Gençlerin turizm algısı ve turizme verilen destek: Sakarya Üniversitesi öğrencileri üzerine bir araştırma. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9, 157-164.

Etik Kurul İzni: Araştırmanın etik açıdan uygunluğunun değerlendirilebilmesi amacıyla Atatürk Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığı’nın 14.12.2022 tarihli, E.88656144-000-2200415237 sayılı ve 340 no’lu kararı ile etik kurul izni alınmıştır.

Katkı Oranı Beyanı: Aşağıda, yazarların makaleye katkı oranları sunulmuştur:

- Yazar-a: %80
- Yazar-b: %20

Çıkar Çatışması Beyanı: Makale yazarları aralarında herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan eder.

Extensive Summary

Determination of The Erzurum City's Tourism Potential, A Study on The Perception of University Students

Gül TABAY

Atatürk University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management

Fatma BAŞAR

Atatürk University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management

Tourism potential refers to a region's ability to attract tourists and generate tourism revenue by assessing its geographical features, natural beauty, historical and cultural heritage, climate, transportation infrastructure, accommodation options, dining facilities, entertainment, and activities, among other attractions (Karagöz, 2008). Uncovering this potential is a critical factor for the sustainable growth of tourism (Zengin and Eker, 2016). Especially in countries like Türkiye, where tourism is a significant economic sector, evaluating and developing the tourism potential of destinations holds great importance (Erkılıç, 2019). In this context, the research is based on the concept of tourism potential, aiming to explain Erzurum province's tourism potential and, based on the data obtained, striving to enhance the region's tourism potential.

Erzurum province's tourism potential encompasses two primary sources: natural tourism potential and anthropological tourism potential, and these resources form the destination's tourist appeal. Natural tourism potential covers regions where unique entities have formed untouched by human hands (Demircioğlu, 1998). Examples of such tourism potential include mountains, lakes, caves, forests, and natural parks. The uniqueness of these natural assets presents significant tourism potential. Erzurum's extensive geographic area, including factors such as mountains, rivers, lakes, and rich vegetation, is instrumental in shaping its tourism potential (Atalay, 1983). Particularly, winter tourism has thrived thanks to internationally recognized ski resorts like Palandöken Mountain (Koday, 2010). Additionally, rivers and lakes offer attractive options for rafting and birdwatching (Hoşgören, 2015). Anthropological tourism potential encompasses region-specific values created by people, such as noteworthy artistic structures (Burns, 2004). Examples of this type of tourism potential include historical structures, museums, festivals, cultural heritage, and handicrafts. Erzurum province also boasts remarkable anthropological tourism potential. The city stands out with its historical and cultural riches, along with modern infrastructure. Its historical mosques, fountains, handicrafts, regional cuisine, and other cultural features are appealing to tourists. Furthermore, in terms of thermal tourism, Erzurum possesses thermal water springs beneficial for health (Koday, 2010).

This research was conducted with the aim of examining the tourism potential of Erzurum province and how university students perceive this potential. When reviewing the literature, it

was observed that in studies on tourism perception, the inclusion of the local population in the scope of the research is common. In this context, the research is centered around the significance of the tourism potential resources of the province in the perception of the local population (Meriç and Erten, 2020). The definition in Municipal Law No. 5272, which states that *"everyone residing in a locality is considered a compatriot/citizen of that locality"* (Art. 13), has shown that the criterion for compatriotship is not the place registered in the population register but the place of residence (Öner, 2005). This information has enabled university students to be considered as part of the local population of the city where they reside while pursuing their education, and, based on this, the research's population is formed by university students. The objective of the research study, conducted to examine how university students with different demographic characteristics (gender, age, education, income level, hometown, duration of residence, etc.), may differ in their perceptions of Erzurum province's tourism potential, is to contribute to the literature based on the data obtained.

The sample of the research consists of 427 participants, who are university students residing in Erzurum province during the 2022-2023 academic year and are considered as local residents. Data were collected using an online survey form through Google Forms. Participants were presented with a set of questions in a scale format to express their opinions on Erzurum province's tourism potential and the level of support they provide to the development of tourism. Statistical methods were employed for the analysis of the obtained data, including techniques such as T-test and Variance analysis (One-Way ANOVA). Additionally, "Correlation Analysis" was conducted to examine the relationship between participants' perception of the socio-cultural, economic, and environmental positive impacts of tourism and their support for tourism.

According to the research findings, there were significant differences in students' perception of tourism impacts based on gender, age, place of birth, education level, faculty, duration of residence, communication with tourists, and income level. When examining the research results, it was determined that students in Erzurum are positively and significantly correlated with their support for the development of tourism, in terms of the socio-cultural, economic, and environmental positive impacts of tourism. However, what matters at this point is the translation of this positive perception into practice and support through concrete actions. In this context, the following recommendations have been made for future research and tourism stakeholders:

University-Tourism Collaboration: Universities and the local tourism sector should be encouraged to foster greater collaboration and joint projects. University students should be more actively involved in the tourism industry through internships, projects, or research.

Tourism Education and Awareness: Universities should enhance their tourism-related educational programs and create awareness among students about how they can support tourism in alignment with the sustainability principles.

Supporting Local Entrepreneurship: Incentives should be provided to university students to establish their own businesses in the tourism sector or contribute to local entrepreneurs.

Tourism Events and Cultural Activities: University students should actively participate in the organization of local tourism events and cultural activities and contribute to their development.

Sustainability and Environmental Awareness: University students should receive education on the environmental impacts of tourism and be encouraged to support sustainable tourism practices.